

SPIS RZECZY

	str.
Skróty języków i gwar	13
Skróty zabytków	13
Skróty nazwisk	14
Wstęp	15

FONETYKA

I. JĘZYKI SŁOWIAŃSKIE I MIEJSCE WŚRÓD NICH JĘZYKA POLSKIEGO

§	1. Języki słowiańskie. Języki indoeuropejskie	19
§	2. Bałtycko-słowiańska wspólnota językowa	22
§	3. Prasłowiańska wspólnota językowa	24
§	4. Różnice gwarowe w języku prasłowiańskim	26
§	5. Zachodnio-słowiańska wspólnota językowa	32
§	6. Narzecza tzw. lechickie	34
§	7. Początki języka polskiego	37

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ROZWOJU POLSKIEGO SYSTEMU SAMOGŁOSKOWEGO

§	8. Prasłowiańska podstawa rozwojowa polskiego systemu samogłoskowego	41
§	9. Iloczas i akcent. Charakterystyka ogólna	42
§	10. Rozwój akcentu i iloczasu we wczesnej fazie prasłowiańszczyzny	45
§	11. Dalszy rozwój prasłowiańskiego systemu akcentowo-iloczynowego	47
§	12. Rozwój prasłowiańskiego systemu intonacyjnego na obszarze polsko-pomorskim	50
§	13. Wzdłużenie zastępcze	52
§	14. Kontrakcja	53
§	15. Polskie i pomorskie samogłoski długie innego pochodzenia	56
§	16. Charakterystyka polskiego systemu iloczynowego	57
§	17. Rozwój akcentu na obszarze polsko-pomorskim	59
§	18. Chronologia rozwoju akcentu polskiego	64

III. SZCZEGÓŁOWY OPIS ROZWOJU POLSKIEGO SYSTEMU GŁOSKOWEGO

§	19. Rozwój samogłoski <i>*i</i>	68
§	20. Rozwój samogłoski <i>*y</i>	73

§ 21. Jakościowy rozwój samogłoski *e	76
§ 22. Jakościowy rozwój samogłoski *ě	81
§ 23. Ilościowy rozwój staropolskich kontynuantów *e *ě i ich dalsze zmiany jakościowe	83
§ 24. Staropolskie ē powstałe ze ściągnięcia	84
§ 25. Dalszy rozwój staropolskiego ē ē	85
§ 26. Rozwój samogłoski *a	90
§ 27. Dalszy rozwój staropolskiego ā ā	91
§ 28. Rozwój samogłoski *o	95
§ 29. Dalszy rozwój staropolskiego ō ō	95
§ 30. Rozwój samogłoski *u	101
§ 31. Rozwój samogłosek nosowych *ę *ǫ	102
§ 32. Rozwój tzw. jerów	111
§ 33. Spółgłoski płynne zgłoskotwórcze r l ʎ l' (grupy typu trt tr̥t t̥t t̥'t)	117
§ 34. Polski rozwój *trt	118
§ 35. Polski rozwój *tr̥t	119
§ 36. Polski rozwój *t̥t	121
§ 37. Polski rozwój *t̥'t	121
§ 38. Dwugłoski or ol er el	123
§ 39. Polski rozwój *ort *olt	124
§ 40. Polski rozwój *ort *olt	124
§ 41. Polski rozwój *tert *telt	126
§ 42. Zestawienie kierunków rozwoju samogłosek współczesnej polszczyzny piśmiennej	127
§ 43. Podstawa rozwojowa polskiego systemu spółgłoskowego	129
§ 44. Rozwój spółgłosek *p *b	129
§ 45. Rozwój spółgłosek *p' *pj *b' *bj	130
§ 46. Rozwój spółgłosek *t *d	132
§ 47. Rozwój spółgłosek *t' *d'	132
§ 48. Rozwój spółgłosek *tj *dj	134
§ 49. Rozwój spółgłosek *k *g	134
§ 50. Rozwój spółgłoski *v i powstanie spółgłoski f	135
§ 51. Rozwój spółgłoski *v' *vj i powstanie spółgłoski f'	137
§ 52. Rozwój spółgłosek *s *z	138
§ 53. Rozwój spółgłosek *s' *z'	139
§ 54. Rozwój spółgłosek *š *ž	140
§ 55. Rozwój spółgłoski *ch i powstanie ch'	141
§ 56. Rozwój gloski j	143
§ 57. Rozwój spółgłosek *c' *š'	144
§ 58. Rozwój spółgłoski *č	145
§ 59. Mieszanie spółgłosek syczących, szumiących i ciszących	146
§ 60. Rozwój spółgłoski *r	147
§ 61. Rozwój spółgłosek *r' *rj	148
§ 62. Rozwój spółgłoski *l	150
§ 63. Rozwój spółgłosek *l' *lj	151
§ 64. Rozwój spółgłosek *m *m' *mj	152
§ 65. Rozwój spółgłosek *n *n' *nj	154
§ 66. Upraszczenie grup spółgłoskowych	154
§ 67. Zestawienie kierunków rozwoju współczesnych spółgłosek w polszczyźnie piśmiennej	155

SŁOWOTWÓRSTWO

CZĘŚĆ OGÓLNA

I. WIADOMOŚCI WSTĘPNE O SŁOWOTWÓRCZEJ BUDOWIE WYRAZÓW I PRZEBRAŻENIACH ROZWOJOWYCH W ZASOBE FORMANTÓW

§ 1. Uwagi o układzie materiału	159
§ 2. Elementy morfologicznej analizy wyrazu	160
§ 3. Słowotwórcza analiza wyrazu	162
§ 4. Wzajemny stosunek wyrazu podstawowego i pochodnego	166
§ 5. Analiza morfologiczna a słowotwórcza	168
§ 6. Formant	169
§ 7. Powstawanie formantów z samoistnych wyrazów	172
§ 8. Powstawanie formantów w procesie perintegracji i absorpcji	172
§ 9. Powstawanie formantów wskutek kontaminacji	177
§ 10. Wielofunkcyjność formantu. Oboczność formantów w obrębie jednej kategorii semantycznej	177

II. PRZEBRAŻENIA ROZWOJOWE ZASOBU FORMANTÓW

§ 11. Zmiany historyczne żywotności formantów	181
§ 12. Leksykalizacja. Zacieranie się wyrazistości formantów	184
§ 13. Staropolskie imiona osobowe jako przykład zamierającej z czasem struktury słowotwórczej	188
§ 14. Formanty zapożyczone	190
§ 15. Powstawanie nowych wyrazów wskutek kontaminacji	191

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

I. RDZEN

§ 16. Rdzenie oboczne	193
§ 17. Rdzenie podwójne	195
§ 18. Zacieranie się pierwotnych granic rdzenia	195

II. FORMANTY

A. Formanty przyrostkowe

1. Przyrostkowe formanty rzeczownikowe

§ 19. Nazwy działacza	197
§ 20. Nazwy zawodowe	199
§ 21. Nazwy znamionujące	200
§ 22. Nazwy odśrodkowskie	202
§ 23. Nazwy styczności	203
§ 24. Nazwy żeńskości	205
§ 25. Nazwy czynności lub stanu	206
§ 26. Nazwy właściwości	208
§ 27. Nazwy narzędzia	209

§ 28. Nazwy materiałowe	211
§ 29. Nazwy wytworu	212
§ 30. Nazwy przestrzenne	213
§ 31. Nazwy zbiorowości	216
§ 32. Nazwy pomniejszające (deminutywne) lub z dodatnim zabarwieniem uczuciowym	217
§ 33. Nazwy powiększające (augmentatywne) lub z ujemnym zabarwieniem uczuciowym	221
§ 34. Rzeczowniki ogólnikowo pochodne.	222
§ 35. Przegląd przyrostkowych formantów rzeczownikowych i ich funkcji	224

2. Przyrostkowe formanty przymiotnikowe

§ 36. Przymiotniki przynależnościowe	226
§ 37. Przymiotniki materiałowe	228
§ 38. Przymiotniki skłonnościowe	229
§ 39. Przymiotniki czynnościowe lub stanowe	230
§ 40. Przymiotniki możliwościowe	231
§ 41. Przymiotniki stopnia natężenia	232
§ 42. Przymiotniki podobieństwa	233
§ 43. Przymiotniki własnościowe	234
§ 44. Przegląd przyrostkowych formantów przymiotnikowych i ich funkcji	235

3. Przyrostkowe formanty zaimkowe, liczebnikowe i przysłówkowe

§ 45. Przyrostkowe formanty zaimkowe	236
§ 46. Przyrostkowe formanty liczebnikowe	238
§ 47. Przyrostkowe formanty przysłówkowe	238

4. Przyrostkowe formanty czasownikowe

§ 48. Ogólna charakterystyka funkcji przyrostkowego formantu czasownikowego	239
§ 49. Przegląd przyrostkowych formantów czasownikowych	242

B. Formanty przedrostkowe

§ 50. Zasób przedrostków	248
§ 51. Przedrostkowe formanty czasownikowe	252
§ 52. Przedrostkowe formanty rzeczownikowe	253
§ 53. Przedrostkowe formanty przymiotnikowe	254

III. WYRAZY ZŁOŻONE

§ 54. Wyrazy złożone	255
§ 55. Złożenia z pierwszym członem na -o	255
§ 56. Złożenia z pierwszym członem na -i -y	256
§ 57. Złożenia z pierwszym członem inaczej ukształtowanym niż przez morfem -o-, -i-	257

§ 58. Zrosty	258
§ 59. Zestawienia	258
§ 60. Skrótowce	259

FLEKSJA

§ 1. O kierunkach rozwoju psł. szeregów fleksyjnych na podłożu języka polskiego	265
---	-----

DEKLINACJA

A. Deklinacja rzeczowników

1. Odmiana rzeczowników męskich

§ 2. Mianownik l. p.	266
§ 3. dopełniacz l. p.	267
§ 4. Celownik l. p.	269
§ 5. Biernik l. p.	271
§ 6. Narzędnik l. p.	272
§ 7. Miejscownik l. p.	273
§ 8. Wołacz l. p.	274
§ 9. Mianownik i wołacz l. mn.	275
§ 10. Dopełniacz l. mn.	278
§ 11. Celownik l. mn.	280
§ 12. Biernik l. mn.	281
§ 13. Narzędnik l. mn.	282
§ 14. Miejscownik l. mn.	284

2. Odmiana rzeczowników żeńskich samogłoskowych

§ 15. Mianownik l. p.	286
§ 16. Dopełniacz l. p.	288
§ 17. Celownik l. p.	289
§ 18. Biernik l. p.	289
§ 19. Narzędnik l. p.	291
§ 20. Miejscownik l. p.	291
§ 21. Wołacz l. p.	292
§ 22. Mianownik, biernik, wołacz l. mn.	293
§ 23. Dopełniacz l. mn.	293
§ 24. Celownik l. mn.	294
§ 25. Narzędnik l. mn.	295
§ 26. Miejscownik l. mn.	296

3. Odmiana rzeczowników żeńskich spółgłoskowych

§ 27. Mianownik i biernik l. p.	297
§ 28. Dopełniacz l. p.	297
§ 29. Celownik l. p.	297
§ 30. Narzędnik l. p.	297

§ 31. Miejscownik l. p.	298
§ 32. Wołacz l. p.	298
§ 33. Mianownik i wołacz l. mn.	298
§ 34. dopełniacz l. mn.	298
§ 35. Celownik l. mn.	299
§ 36. Biernik l. mn.	299
§ 37. Narzędnik l. mn.	299
§ 38. Miejscownik l. mn.	300

4. Odmiana rzeczowników nijakich

§ 39. Mianownik, biernik, wołacz l. p.	300
§ 40. dopełniacz l. p.	302
§ 41. Celownik l. p.	303
§ 42. Narzędnik l. p.	303
§ 43. Miejscownik l. p.	304
§ 44. Mianownik, biernik, wołacz l. mn.	305
§ 45. dopełniacz l. mn.	305
§ 46. Celownik l. mn.	306
§ 47. Narzędnik l. mn.	306
§ 48. Miejscownik l. mn.	307

5. Odmiana mieszana rzeczowników

§ 49. Odmiana rzeczowników męskich o tematach na -o	308
§ 50. Odmiana rzeczowników męskich o tematach na -a	308
§ 51. Rzeczowniki zbiorowe typu <i>bracia</i>	309
§ 52. Odmiana rzeczowników nijakich na -um	309

6. Szczętli liczby podwójnej

§ 53. Zanik liczby podwójnej	310
§ 54. Mianownik i biernik l. pd.	310
§ 55. dopełniacz i miejscownik l. pd.	311
§ 56. Celownik i narzędnik l. pd.	311

B. Deklinacja zaimków

1. Deklinacja zaimków rodzajowych

§ 57. Odmiana męska i nijaka w liczbie pojedynczej	312
§ 58. Odmiana żeńska w liczbie pojedynczej	314
§ 59. Odmiana zaimków w liczbie mnogiej	316
§ 60. Szczętli odmiany zaimków w liczbie podwójnej	320

2. Deklinacja zaimków jednorodzajowych

§ 61. Odmiana zaimków <i>kto nikt(o)</i>	320
§ 62. Odmiana zaimków <i>co nie(o)</i>	321
§ 63. Odmiana zaimków osobowych i zwrotnego	321

C. Deklinacja przymiotników

§ 64. Dwojaka odmiana przymiotnika w języku prasłowiańskim	323
--	-----

1. Odmiana niezłożona przymiotników

§ 65. Szczątki odmiany niezłożonej w polszczyźnie	323
---	-----

2. Odmiana złożona przymiotników

§ 66. Podstawa rozwojowa polskiej odmiany złożonej przymiotników	326
§ 67. Odmiana męska i nijaka w liczbie pojedynczej	330
§ 68. Odmiana żeńska przymiotników w liczbie pojedynczej	332
§ 69. Odmiana przymiotników w liczbie mnogiej	333
§ 70. Szczątki liczby podwójnej	336

D. Deklinacja liczebników

§ 71. Odmiana liczebnika <i>dwa</i>	338
§ 72. Odmiana liczebnika <i>trzy</i>	340
§ 73. Odmiana liczebnika <i>cztery</i>	341
§ 74. Odmiana liczebników <i>pięć</i> do <i>dziesięć</i>	342
§ 75. Odmiana liczebników <i>jedenaste</i> do <i>dziewiętnaste</i>	344
§ 76. Odmiana liczebnika <i>dwadzieścia</i>	346
§ 77. Odmiana liczebników <i>trzydzieści</i> <i>czterdzieści</i>	347
§ 78. Odmiana liczebników <i>pięćdziesiąt</i> do <i>dziewięćdziesiąt</i>	349
§ 79. Odmiana liczebnika <i>sto</i>	350
§ 80. Odmiana liczebnika <i>dwieście</i>	350
§ 81. Odmiana liczebników <i>trzysta</i> <i>czterysta</i>	351
§ 82. Odmiana liczebników <i>pięset</i> do <i>dziewięćset</i>	352
§ 83. Zwięzły przegląd historii rozwoju form liczebnika głównego	352
§ 84. Odmiana liczebnika zbiorowego	353
§ 85. Odmiana liczebników nieokreślonych	354
§ 86. Liczebniki ułamkowe	356

II. KONIUGACJA

§ 87. Formy czasu teraźniejszego	358
§ 88. Formy osobowe nazywające czynność lub stan w przeszłości	367
§ 89. Nowa odmiana <i>jestem</i>	374
§ 90. Formy czasu przyszłego	374
§ 91. Formy trybu rozkazującego	375
§ 92. Formy trybu przypuszczającego	378
§ 93. Imiesłów czynny czasu teraźniejszego	380
§ 94. Imiesłowy czynne czasu przeszłego	383
§ 95. Imiesłowy bierne	385
§ 96. Bezokolicznik	388

SKŁADNIA

§ 1. Wstęp	393
----------------------	-----

I. ZDANIE POJEDYNCZE

A. Związek główny podmiotu z orzeczeniem

§ 2. Podmiot	395
§ 3. Orzeczenie	399

B. Związki poboczne

§ 4. Związki z przydawką	406
§ 5. Związki z dopełnieniem	413
§ 6. Związki z okolicznikiem	426
§ 7. Składniowe użycie formy imiesłowu nieodmiennego	431
§ 8. Imiesłów bierny na <i>-ono</i> , <i>-no</i> , <i>-to</i> z funkcji czynnego orzeczenia zdań bezpodmiotowych	432
§ 9. Konstrukcja biernika z bezokolicznikiem	435

II. ZDANIE ZŁOŻONE

§ 10. Zdanie współrzędnie złożone	437
§ 11. Zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym	451
§ 12. Zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym	452
§ 13. Zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym	458
§ 14. Zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym	466
§ 15. Zdanie złożone z podrzędnym czasowym	467
§ 16. Zdanie złożone z podrzędnym miejscowym	476
§ 17. Zdanie złożone z podrzędnym sposobowym	478
§ 18. Zdanie złożone z podrzędnym stopnia i miary	479
§ 19. Zdanie złożone z podrzędnym celowym	481
§ 20. Zdanie złożone z podrzędnym przyczynowym	485
§ 21. Zdanie złożone z podrzędnym warunkowym	492
§ 22. Zdanie złożone z podrzędnym przyzwalającym	499
§ 23. Zdanie złożone z podrzędnym skutkowym	504
§ 24. Zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania	506
§ 25. Zdanie dwuczłonowe zestawione	508

Wskazówki bibliograficzne — Indeks

Wskazówki bibliograficzne	511
Indeks	513